

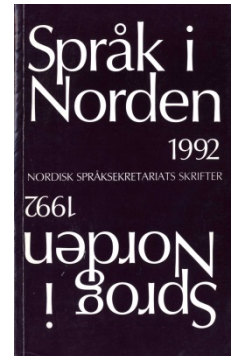
Sprog i Norden

Titel: Nordspråk 1991

Forfatter: Carin Jörgel-Löfström

Kilde: Sprog i Norden, 1992, s. 117-119

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>

© Nordisk språksekretariat

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Nordspråk 1991

Av Carin Jörgel-Löfström

Som väntat blev året 1991 arbetsamt, men stimulerande för Nordspråk, den organisation i vilken de nordiska ländernas modersmålslärarföreningar och föreningarna för «främmande-språkslärarna» (de som undervisar i nordiska språk som främmande språk i Norden) samarbetar för att stärka modersmåls- och grannspråksundervisningen. Det är nämligen Nordspråk som påtagit sig ansvaret för innehållet i de fortbildningskurser och läromedel som initieras i Nordmål, ett handlingsprogram för det språkliga samarbetet i Norden, antaget 1990 av Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet och gällande de närmaste fem åren.

Sommarkursen

Nordspråks traditionella sommarkurs hölls i år i Lofthus vid den storslaget sköna Hardangerfjorden. Temat «Rockkultur i Norden» var tänkt att ge inblickar i dagens rockkultur, men även visa hur impulser utifrån tagits upp i den nordiska kulturen under de senaste decennierna. Dessa intentioner fullföljdes väl av de fem föredragshållarna. Gestur Guðmundsson (Island) belyste rockkulturen ur ett sociologiskt perspektiv. Arild Linneberg (Norge) analyserade rocktexter utifrån en lyrisk, klassisk tradition, medan Agneta Rehal (Sverige) talade om rocken som muntlig diktning, vilken tillsammans med musiken ger åhörarna en enhetlig upplevelse. Jannike Store (Finland) uppehöll sig vid rocken i undervisningen och Lars Movin (Danmark) visade musikvideons olika metoder att förmedla dröm och verklighet. Grupparbetena hade formen av rockverkstäder där deltagarna kunde presentera nationella kulturfenomen, analysera texter och romaner, visa videor eller redogöra för didaktiska idéer, allt med anknytning till rockkulturen.

Nordmålskurser

I april hölls i Skarrildhus (Danmark) två kurser för grundskol-

lärare från hela Norden. Den ena, «Den muntlige fortælletradition i Norden», riktade sig till modersmållärare och den andra, «Træning i talefærdighed i begynderundervisningen og motivation til at tale nordiske sprog», till främmandespråklärare. Deltagarna fick inblickar i den muntliga berättartraditionen i Norden, men uppmärksammades även på olika tekniker att använda berättandet i klassrummet. Gemensamt för båda kurserna var Kirsten Thonsgaards (Danmark) framställning av inuitmyten «Festens gave» med åhörarna som aktörer och Brita Haugens (Norge) framförande av den nordiska skapelseberättelsen. Om olika metoder för hur man kan arbeta med berättelser talade Ulf Ärnström (Sverige), Leif Zacho (Danmark) och Kirsten Borberg (Danmark). Den senare var också kursledare. Den stora uppskattning kursen kom att röna bland deltagarna berodde enligt utvärderingarna inte bara på det direkt matnyttiga som deltagarna fick med sig hem utan minst lika mycket på att den vidgade perspektivet ut mot livskvalitet, personligt engagemang och vikten av att skapa något värdefullt i skolan.

I juli träffades på Reykholt (Island) modersmållärare från Färöarna, Island och Norge för en trilateral kurs med titeln: «Þeir fóru vestur»: Föreläsningar hölls dels över temat färöisk, isländsk och norsk samtidslitteratur, dels över temat norrön forntidslitteratur – gemensamma rötter. Inom det förstnämnda temat arbetade deltagarna också i översättarverkstäder där de översatte alternativt återgav samtidslitteratur. Denna typ av kurs med sina relativt få (ca 30) deltagare ansågs mycket givande både ämnesmässigt och socialt. Kursledare var Þuríður Jóhannsdóttir.

I månadsskiftet juli–augusti hölls på Hanaholmen utanför Helsingfors en bilateral kurs för gymnasielärare från Finland och Sverige, «Den svarta måsen och den vita gåsen. Om det onda och det goda som tema i 80-talets litteratur i Sverige och Finland». Den senaste finska och finlandssvenska litteraturen presenterade av kritikerna och litteraturkännare Tuva Korsström, medan den svenska 80-talsprosan analyserades ur ett feministiskt perspektiv av Åsa Beckman. Gunilla Molloy talade om den gamla sortens litteraturanlys, vars syfte var att ge den «rätta» tolkningen. Litterära samtal och föreläsningar hölls

av författarna Annika Idström, Olli Jalonen och Ragnar Strömberg.

I augusti hölls i Grankulla utanför Helsingfors en kulturförmedlande kurs för grundskollärare (inte bara modersmåslärare) från hela Norden, «Landet der tiden ble borte – nordiske børns univers». Om barns levnadsvillkor så som de gestaltar sig i vår tid, i vårt samhälle och med vår människosyn föreläste Jens Raahauge, Søren Langager och Kirsten Borberg (tillika kursledare). Tove Fagerholm och Christina Andersson visade hur barns kreativitet kan stimuleras och utvecklas och hur därmed deras livskraft och kulturella kompetens kommer til uttryck. Gruppdiskussioner – mer eller mindre formaliserade – fördes utifrån de olika föredragen och de filmer som visades («Mitt liv som hund», «Døden på Oslo Sentral» och «Vägvisaren»).

Publikationer

Nordspråk är tillsammans med Styringsgruppen for nordisk skolesamarbejde ansvarig för Nordmåls utgivningen av läromedel dels avsedda för främmandespråksundervisningen, dels för den grannspråksundervisning som integreras i modersmålsundervisningen. Det första stora projektet handlar om myter i Norden och bär titeln «Sort skinner solen». Boken beräknas komma ut i april 1992. Den är avsedd för modersmålsundervisningen på grundskolans högstadium och i gymnasieskolan. Förutom antologin ingår i läromedlet även videoband, tipshäfte och arbetshäfte. Motsvarande projekt, som skall resultera i läromedel för främmandespråkslärarna på Island och i Finland, är under arbete. För övrigt har Nordspråk givit ut konferensrapporter från de fortbildningskurser för gymnasielärare som hållits på Sundvolven i mars 1989 («Språk og litteratur i Norden 80–90») samt i Kungälv i februari 1990 («Andra världskriget som tema i nordisk litteratur»).